

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий морський гуманітарний інститут
Кафедра «Філологія»

СИЛАБУС

**Навчальної дисципліни: Граматичні проблеми науково-технічного
перекладу**

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень</i>	
Програма навчання	<i>Освітньо-професійна.</i>	
Галузь знань	<i>03</i>	<i>Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>035</i>	<i>Філологія</i>
Освітня програма	<i>«Технічний переклад у сфері морського бізнесу»</i>	
Цикл дисципліни	<i>Вибіркова</i>	
Курс та семестр	<i>3 курс, 5 семестр</i>	
Обсяг дисципліни	<i>3 кредити ECTS / 90 академічних годин</i>	
Види аудиторних занять	<i>Лекційні, практичні заняття</i>	
Індивідуальні та (або) групові завдання	<i>-</i>	
Форми контролю	<i>Іспит</i>	

Викладачі:

Маслова Світлана Яківна, к. пед. наук, доцент кафедри «Філологія», stephaniabw@ukr.net

Метою дисципліни «Граматичні проблеми науково-технічного перекладу» є формування у студентів навичок адекватного перекладу науково-технічних текстів з урахуванням їхньої граматичної структури; ознайомлення аналітичним устроєм англійської мови, її граматичними формами, синтаксичними конструкціями, детальне вивчення розбіжностей між англійською та українською мовами на граматичному рівні в перекладацькому аспекті.

Програмні результати навчання:

ПРН02. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН03. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН06. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН07. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

Очікувані результати навчання дисципліни:

Здобувач вищої освіти:

- суть і завдання діяльності комуніканта-посередника, пов'язаної з письмовим перекладом науково-технічних текстів з англійською українською мовою та навпаки;
- термінологічний апарат і основні положення теорії письмового і перекладу зв'язного тексту;
- загальнонаукову та визначену програмою спеціальну термінологічну лексику науково-технічної галузі;
- граматичні розбіжності систем англійської та української мов, а також соціолінгвістичні фактори і прагматичні настанови, які впливають на процес та результат перекладу як виду мовленнєвої діяльності;
- прагматичні аспекти науково-технічного перекладу і основні способи комунікативної адаптації цільового тексту;
- вимоги до оформлення різних видів письмового перекладу;

Здобувач вищої освіти вміє:

- застосовувати на практиці теоретичні знання, граматичні навички і мовленнєві вміння, які входять до складу перекладацької комунікативної компетенції;
- працювати із загальними, політехнічними джерелами інформації з метою отримання додаткової інформації (фонових знань) стосовно проблематики тексту оригіналу;
- користуватися користуватися Інтернет-ресурсами загальноосвітнього та спеціального наукового призначення, оформленими у вигляді електронних бібліотек, словників, енциклопедій та персональних сайтів науковців;
- виконувати різні форми та види галузевого перекладу, які характеризуються високим рівнем еквівалентності та адекватності;

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		лекції	практичні	Лабораторні	самостійні
1	2	3	4	5	6
1.	Тема 1. Переклад груп присудка	2	2		6
2.	Тема 2. Переклад додатка	2	2		6

3.	Тема 3. Переклад детермінантів речення.	2	2		8
4.	Тема 4. Фразеологічний присудок.	2	2		8
5.	Тема 5. Переклад груп підмета.	2	2		12
6.	Тема 6. Переклад обставини.	2	2		10
7.	Тема 7. Переклад означення.	2	4		10
Всього		14	16		60

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль навчальних досягнень здобувачів освіти за дисципліною забезпечується за допомогою поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль успішності - це систематична перевірка знань студентів, що проводиться викладачем під час аудиторних занять.

Підсумковий контроль успішності проводиться у формі екзамену.

Порядок проведення контролю успішності та оцінювання результатів навчання встановлено Положенням про організацію освітнього процесу в ОНМУ.

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів спеціальності 035 Філологія ОНМУ, перший (бакалаврський) рівень, ОП «Технічний переклад у сфері морського бізнесу» однакова для всіх дисциплін і має таку структуру:

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – іспит	Аудиторна та самостійна навчальна робота	50
	Модульна контрольна робота	20
	Іспит	30

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Стиль науково-технічної літератури.
2. Види технічної літератури.
3. Частковий переклад науково-технічних текстів.
4. Повний переклад науково-технічних текстів.
5. Вибірковий переклад науково-технічних текстів.
6. Функціональний переклад науково-технічних текстів.
7. Розмітка англійського тексту для перекладу.
8. Переклад заголовків наукових статей.
9. Зв'язок терміна з контекстом
10. Багатокомпонентні термінологічні словосполучення.
11. Особливості перекладу технічної документації.
12. Формальний підмет.

13. Форми інфінітиви та їх переклад.
14. Підметові підрядні речення.
15. Емфатичні конструкції
16. Перетворення речень при перекладі.
17. Скорочення в науково-технічних текстах.
18. Специфіка використання спеціалізованих словників. Науково-технічні словники.
19. Граматичні трансформації при перекладі: перестановки, додавання, вилучення, заміна членів речення.
20. Шляхи подолання інверсії в реченні при науково-технічному перекладі.
21. Прагматична адаптація науково-технічного тексту.
22. Особливості перекладу префіксальних термінів.
23. Особливості перекладу суфіксальних термінів.
24. Особливості вживання модальних дієслів у науково-технічних текстах.
25. Суб'єктивний інфінітивний комплекс.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література

1. Булик-Верхола С. З. Основи термінознавства. Львів: Львівської політехніки, 2016. 192 с.
2. Д'яков А. С. Основи термінотворення: Семантичні та соціолінгвістичні аспекти / А. С. Д'яков, Т. Р. Кияк, З. Б. Куделько. Київ: Вид. дім «KM Academia», 2000. 218 с.
3. Ільченко О. М. Етикет англomовного наукового дискурсу. Київ: Політехніка, 2002. 288 с.
4. Карабан В. І. Переклад наукової і технічної літератури. — К., 2001. — 302 с.
5. Термінологія та переклад / Білозерська Л. П., Возненко Н. В., Радецька С. В. Вінниця: Нова книга, 2010. 232 с.

Допоміжна

1. Гимер Н. О. Терміни як основа фахової мови. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Мовознавство*. Т. 21, вип. 19 (1). 2013. С. 89-93.
2. Микитюк О. До проблеми розвитку української термолексики. *Вісник Нац. ун-ту «Львів. політ.»*. №453. 2002.
3. Термінологічна робота. Словник термінів. Частина 1. Теорія та використання. Київ, 2009. 36 с.
4. Томіленко Л. М. Термінологічна лексика в сучасній тлумачній лексикографії української літературної мови. Івано-Франківськ: Фоліант, 2015. 160 с.

Інформаційні ресурси

1. European Scientific Journal. URL: <http://eujournal.org>
2. Merriam-Webster Dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com>
3. Science and Technology of the XXI century. URL: <http://konfist.fl.kpi.ua>
4. Terminology Coordination. URL: <http://termcoord.eu>